БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 212 (16.902). ● 10 сентябрь 1977 йил, шанба ● Баҳоси 2 тийин.

Ўртоқ Л. И. Брежнев шонли пахтакорларимизнинг қаҳрамонона меҳнатига берган юксак баҳо республикамиз меҳнаткашларининг кучига куч қўшмоқда, уларга қизғин руҳ бағишламоқда, янада яхшироқ ишлаш, ҳар бир пахта териш машинасидан, ишчи ва моддий ресурслардан юқори унум билан фойдаланишга сафарбар этмоқда.

ТАШАББУС КЕНГ ҚУЛОЧ ЁЗАВЕРСИН!

ПАХТАКОР диёрининг меҳнаткашлари ажойиб дамларни бошдан кечирмоқдалар. Куни кеча КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофоти лауреати, Тошкент область, Чиноз районидаги Киров номли колхознинг донгдор бригадири Турсуной Охуновага йўллаган мактуби эълон қилинди.

Бутун совет халқи Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги байрамига қизғин тайёргарлик кўраётган бир пайтда олинган бу мактуб бутун республикамиз меҳнаткашлари учун, Ўзбекистон партия ташкилоти учун жуда катта шараф, айни пайтда партия ва мамлакат олдидаги катта масъулият ҳамдир. Ўртоқ Л. И. Брежнев мактуби муҳим халқ хўжалик аҳамиятига эга бўлган вазифаларни ўртага қўйганлиги туфайли ҳам гоят катта сафарбарлик кучига эга бўлган муҳим ҳужжат, барча пахтакорлар учун жанговар иш программаси бўлиб хизмат қилади.

Шу боисдан ҳам Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети мазкур мактубга катта эътибор бериб, махсус қарор қабул қилди. Қарорда ўртоқ Л. И. Брежнев шонли пахтакорларимиз қилаётган фидокорона меҳнатга берган юксак баҳо республика қишлоқ хўжалиги барча ходимларининг кучига куч қўшади, уларга қизғин руҳ бағишлайди, янада яхшироқ ишлаш, ҳар бир пахта териш машинасидан, одам ва моддий-техника ресурсларидан юксак унум билан фойдаланишга эришиш истагини туғдиради, деб зўр мамнуният билан таъкидланди. Дарҳақиқат, мактубда баён этилган қимматли маслаҳат ва тавсиялар программ характерга эгадир.

Область ва районларнинг партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ўртоқ Л. И. Брежнев мактубидан келиб чиқадиган вазифаларни ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бу масала юзасидан қабул қилган қарорини барча колхоз ва совхозларда, бригадаларда, пахта тозалаш саноати корхоналарининг коллективларида кенг муҳокама қилиб, шу асосда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қисқа муддатларда йиғиб-териб олиш ва тайёрлаш учун, маҳсулот сифатини ошириш учун механизаторларнинг, қишлоқ хўжалиги ва пахта тозалаш саноати барча меҳнаткашларининг умумхалқ социалистик мусобақасини кенг авж олдириб юборишлари зарур.

Партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари, комсомол ва касаба союз ташкилотлари мактубнинг жуда катта аҳамиятидан фойдаланиб, қишлоқда ташкилотчилик ва сиёсий-оммавий ишларни кескин кучайтиришлари лозим.

Ҳозир энг муҳим, энг асосий вазифа — дефолиация ни яқин уч-беш кун ичида тамомлашдан иборат. Тошкент, Сирдарё, Жиззах областларида бу иш кўнгилдагидек ниҳоясига етказилиб, шунга қарамай иш суръатлари асло бўшашмаётгани ҳолда, бошқа областларда анча сust бормоқдаки, бунга асло тоқат қилиб бўлмайди. Вазифа — бирорта ҳам самолёт, бирорта ҳам машинанинг бекор туриб қолмаслигига эришишдан, улар ҳамма жойда самарали, тўла қувват билан ишлатилишини таъминлашдан иборат. Чунки дефолиацияни ўз вақтида тугаллаш пахта териш машиналаридан унумли фойдаланиш, ҳосилни ёғин-сочин бошлангунча йиғиштириб олиш имконини беради. Шонли механизаторларимиз бу ишда ҳал қилувчи роль ўйнашлари, ўтган йиллардаги бой тажрибаларини ишга солиб, Ипатово ғаллакорларининг тажрибасини кенг қўлланишлари, ҳамма ерда агрегатларнинг икки сменада ишлашини таъминлашлари ғоят муҳимдир.

Коммунист ва комсомоллар юбилей йили улкан социалистик мажбуриятларини бажариш учун умумхалқ мусобақасининг олдинги сафларида бориша даъват этилганлар. Улар пахта далаларида зарбдор меҳнат қилиш намуналарини кўрсатишгина қолмай, илғорлар тажрибасини кенг ёйишлари, ҳар бир иш участкасида юксак меҳнат унумдорлигига эришишни таъминлашлари зарур.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарорида республика Пахта тозалаш саноати, Қишлоқ хўжалик министрликлари, «Ўзсельхозтехника» бирлашмаси ва бошқа министрлик ҳамда идоралар зиммасига пахтачиликни комплекс механизациялашни ниҳоясига етказиш, йиғим-теримни механизациялаш даражасини ошириш, пахтани бетўхтов қабул қилиб олишни йўлга қўйиш, тола сифатини яхшилаш юзасидан муҳим тадбирлар белгилаш вазифаси юкланди. Бу вазифаларни беками-кўст бажариш ана шу министрлик ва идораларнинг энг муҳим вазифасидир.

Ўртоқ Л. И. Брежнев пахтакорлар меҳнатига юксак баҳо бериб, «Оқ олтин»ни олтин қўллар яратади» деган эди. Унинг бу сўзлари миллион-миллион дала меҳнаткашлари қалбидан чуқур жой олган. Бу сўзлар пахтакор ишининг мураккаблигини ҳам, «оқ олтин»нинг мамлакат учун зарур хом ашё эканлигини ҳам, кишиларимизнинг юксак маҳоратини ҳам юксак даражада эътироф этишдир. Партиянинг совет кишилари тўғрисида қўрсатаётган ғамхўрлиги бизга учун юксак бахт-саодат бўлиб, ҳаммамизни Ватан бахт-саодати йўлида жасорат кўрсатиб меҳнат қилишга илҳомлантиради. Партия бизни кийинчиликлар олдида чекинмаслик, ҳар қандай табиий офатларга қарши дадил кураш олиб бориш руҳида тарбиялаганлиги учун ҳам биз чекиниш, мағлубият нималигини билмаймиз. Республикамиз меҳнаткашлари ҳар бир туп кўсак учун тинимсиз кураш олиб бориб, ҳар бир томчи сувдан авайлаб фойдаланганликлари туфайли, бепоён далаларда социалистик мажбуриятларни қоплайдиган даражада мўл ҳосил етиштирдилар. Эндиги вазифа — бутун куч ва техника воситаларини, ташкилотчилик ва сиёсий-оммавий ишларни ҳосил йиғим-теримига тўла сафарбар этишдан, она-Ватанга 5 миллион 360 минг тонна пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериб, қардош халқлар олдидаги интернационал бурчимизни шараф билан бажаришдан иборат.

Тошкент области пахтакорлари Чиноз районидаги Киров номли колхознинг мамлакатга машҳур механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофоти лауреати Турсуной Охунович КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг унга юборган мактуби муносабати билан табриклмоқдалар.

Р. Шамсуддинов фотоси. (ЎзТАГ).

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕҲНАТКАШЛАРИ, БАРЧА СОВЕТ КИШИЛАРИ УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ НИШОНЛАНАДИГАН ЙИЛДА ВАТАННИ ЯНГИ МУВАФФАҚИЯТЛАР БИЛАН ШОДУ ҲУРРАМ ҚИЛИШГА ИНТИЛМОҚДАЛАР. СИЗНИНГ ТАШАББУСИНГИЗНИ БАРЧА КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАР, БАРЧА БРИГАДАЛАР, ҲАММА ПАХТАКОРЛАРНИНГ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШИГА АМИНМАН. БУ ЭСА ҲОСИЛНИ ҚИСҚА МУДДАТЛАРДА ЙИҒИШТИРИБ ОЛИШ, НОБУДГАРЧИЛИККА ЙЎЛ ҚЎЙМАСЛИК, ПАХТАНИНГ АЪЛО СИФАТЛИ БЎЛИШИНИ ТАЪМИНЛАШ ИМКОНИНИ БЕРАДИ.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

МАКТУБДАН РУҲЛАНИБ

Ўзбекистон механизаторларининг карвонбошиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофоти лауреати Турсуной Охунова КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, содиқ ленинчи Л. И. Брежневга мактуб йўллаб жуда яхши иш қилди. У ўз хатида қутлуғ юбилей йилида дилига тугиб юрган планларини, қалб сўзларини баён қилди.

Биз унинг бу ватанпарварлик ташаббусига бажонидил қўшиламиз. Бригадамиз аъзолари пахтакорларимизнинг азиз дўсти ва раҳнамоси бўлиб колган Ўртоқ Л. И. Брежневнинг жавоб хатидан ғоят ҳаяжонландик. Янги марраларни эгаллашга қарор қилдик.

Менинг ўзим мавсумда «зангори кема» бункеридан 600 тонна пахта теришга қарор қилдим. Бундан 10 кун олдин ўзим бошчилик қилаётган комплекс механизациялашган бригадада машина теримини бошладим. Дастлабки уч кунда гектаридан 34,8 центнердан давлатга пахта топшириб, йиллик планни ошириб бажардик. Ўтган 10 кун ичида «ХН-3,6» маркали терим агрегати бункеридан 210 тонна дур тўкдим. Баъзи кунлари 22-25 тоннага етказиб пахта теряпман.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг табрик мактубидан руҳланган бригадамиз аъзолари Улуғ Октябрь 60 йиллик юбилейини 60 гектар майдондан 60 центнердан пахта хирмони кўтариш, социалистик мажбуриятларини сентябрь ойи охиригача бажариш учун бутун куч ва имкониятларни ишга солмоқдалар.

Хўжамқул РУСТАМОВ,
Ленин йўли районидаги Будённий номли совхозининг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи.

„ОҚ ОЛТИН“ ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 9 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Бухоро	1,89	14,90	0,30	0,70
Фарғона	2,00	13,24	0,50	1,25
Қашқадарё	1,47	9,67	0,48	1,42
Андижон	1,18	7,44	—	0,01
Сурхондарё	1,13	6,74	0,34	1,18
Наманган	1,06	6,29	0,01	0,02
Самарқанд	0,90	4,85	0,01	0,01
Хоразм	0,80	3,50	0,03	0,04
ҚҚАССР	0,56	3,09	—	—
Тошкент	0,34	1,66	—	—
Сирдарё	0,31	1,34	0,18	0,33
Жиззах	0,07	0,24	—	—
Республика бўйича:	1,07	6,75	0,14	0,39
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Наманган	2,66	10,15	—	—
Бухоро	1,43	7,54	—	—
Сурхондарё	1,06	7,19	—	—
Қашқадарё	0,80	4,68	—	—
Республика бўйича:	1,07	6,65	—	—

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚАНДАЙ БОРЯПТИ?

Республикамиз областларида ғўза дефолиациясининг борыши тўғрисида шу йил 9 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда дефолиация қилинган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

ТОШКЕНТ	9,2	152,0
СИРДАРЁ	13,2	143,7
ЖИЗЗАХ	11,2	132,2
Наманган	10,8	70,5
ҚҚАССР	5,2	64,4
Сурхондарё	7,9	62,5
Фарғона	8,7	58,7
Қашқадарё	7,2	58,3
Андижон	10,3	48,7
Бухоро	10,5	45,8
Самарқанд	10,7	44,7
Хоразм	11,3	43,1
Республика бўйича:	10,1	78,0

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ САМАРҚАНД ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИНИНГ ПРОФЕССОРЛАРИ, ЎҚИТУВЧИЛАРИ, СТУДЕНТЛАРИ, ИШЧИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИ КОЛЛЕКТИВИГА

Азиз ўртоқлар!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Алишер Навоий номли Самарқанд Давлат университети профессорлари, ўқитувчилари, студентлари, барча ходимлари коллективини университетнинг шонли эллик йиллиги ва унинг Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланганлиги муносабати билан қизғин ва самимий табриклайдилар.

Университет юбилейи ажойиб бир пайтда — жаҳоншумул-тарихий сана — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигига тайёргарлик даврида, СССР янги Конституциясин қабул қилиниши арафасида ўтказилмоқда. Бепоён Ватанимизда кенг омманинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлиги бенихоя юксалди. Барча совет кишилари Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг ички ҳамда ташқи сиёсатини астойдил ва оғиздилик билан маъқуллаб, қўллаб-қувватламоқдалар. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг севикли Ватанимиз бахт-саодати, ер юзидаги кишиларнинг тинчлиги ва фаровонлиги йўлидаги буюк фаолиятини ғоят қадрламоқдалар.

1927 йилда ташкил этилган Самарқанд Давлат университети шонли йўлни босиб ўтди ва ҳозирги пайтда мамлакатимиздаги университетлар орасида муносиб ўринни эгаллаб турибди. Университетнинг ярим асрлик тарихи Коммунистик партия ленинча миллий сиёсати амалга оширилаётганлиги, СССР халклари дўстлиги ва кардошлиги тантанасининг энг ёркин намуналаридан биридир.

Университет ташкил топганидан буён ўтган даврда ўз тараққиётининг ҳамма босқичларида Ленин ғоялари улуғ байроғини шон-шараф билан баланд кўтариб бормоқда, экономика ва маданиятнинг турли соҳалари учун кўпдан-кўп мутахассис кадрлар ва олимлар тайёрлашда, республиканинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантиришда катта роль ўйнади.

Университет олимлари бир қанча қимматли илмий мактаб ва йўналишларни вужудга келтирдилар, халқ хўжалигини янада ривожлантириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш билан боғлиқ бўлган кўпгина муҳим вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга ёрдам бермоқдалар.

Университетнинг эллик йиллик юбилейини унинг коллективи ўз ижодий кучлари равнақ топган бир шароитда нишонламоқда. Университет коллективи республика меҳнаткашлари билан, бутун совет халқи билан биргаликда илҳомбахш меҳнат қилмоқда, таълим-тарбия жараёнининг сифатини тобора яхшиламоқда, илмий-тадқиқот ишларини юксак даражага кўтармоқда.

Алишер Навоий номли Самарқанд Давлат университетининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланиши ажойиб коллективнинг катта хизматлари ҳамма томонидан тақдирланиб, муносиб баҳо олганлигидан далолат бериб турибди. Шу билан бирга бу мукофот кўпгина мажбуриятлар ҳам юклайди. Коммунистик партия, Совет ҳукумати олий мактаб олдига янги вазифаларни қўйди. Бу вазифалар — таълим-тарбия ва илмий-тадқиқот ишларининг самарадорлигини янада оширишни, таълим ва илмий фаолиятнинг ҳаёт билан, коммунистик қурилиш практикаси билан алоқасини мустаҳкамлашни таъминлашдан иборат.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Самарқанд Давлат университети коллективини Ватаннинг юксак мукофоти билан қизғин ва самимий табриклайдилар, унинг янгидан-янги ижодий муваффақиятларга эришувини тилайдилар ва университет юқори малакали, юксак ғояли мутахассисларни тайёрлаш каби олижаноб ишга, илғор совет фанини ривожлантиришга қўшадиган ҳиссасини бундан буён ҳам кўпайтираверади, коммунизм ишига муносиб хизмат қилади, деб қатъий ишонч билдирадилар.

УЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ — УЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ САМАРҚАНД ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИНИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Халқ хўжалиги учун мутахассислар тайёрлаш ва илмий-тадқиқотларни ривожлантириш соҳасидаги хизматлари учун **Алишер Навоий номли Самарқанд Давлат университети Меҳнат Қизил Байроқ** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Л. БРЕЖНЕВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1977 йил 8 сентябрь.

УНИВЕРСИТЕТ БАЙРОҒИДА ОРДЕН

Алишер Навоий номли Самарқанд Давлат университетини битириб чиққан 35 минг мутахассис мамлакат халқ хўжалиги ва маданиятининг кўпгина соҳаларида муваффақиятли меҳнат қилмоқда. Ўзбекистондаги энг кўҳна олий ўқув юртларидан бири — Ленин Декретига мувофиқ Тошкентда очилган университетдан кейин иккинчи бўлган ана шу билим даргоҳини кўлгина таниқли партия, давлат ва жамоат арбоблари, фан, адабиёт, санъат арбоблари битириб чиқди.

Университет коллективи кадрларни тайёрлашда ўртоқ Л. И. Брежнев студентларнинг Бутуниттифоқ слётида сўзлаган нутқида берган йўл-йўриқларга амал қилмоқда. Ўртоқ Л. И. Брежнев шу слётда «Ҳозирги совет мутахассиси — марксизм-ленинизм таълимоти асосларини яхши эгаллаб олган, партия билан мамлакатнинг сиёсий мақсадларини равшан кўриб турган, кенг кўламда илмий ва амалий тайёргарлик кўрган, ўз ихтисосини мукаммал биладиган кишидир», деган эди.

9 сентябрь куни бўлиб ўтган тантанали йиғилиш Самарқанд университети ташкил этилган кунининг эллик йиллигига бағишланди. Университет ўқитувчилари ва студентлари, шаҳар партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, олий ўқув юртларининг ва жамоатчилик вакиллари байрамона безатилган мажлислар залига тўпландилар.

(Давоми иккинчи бетда).

Л. И. БРЕЖНЕВ АҚШ Олий судининг раиси У. Бергерни қабул қилди

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Совет Иттифоқи билан танишиш учун келган АҚШ Олий судининг раиси У. Бергерни 9 сентябрда Кремлда қабул қилди.

Л. И. Брежнев бўлиб ўтган суҳбат давомида Совет Иттифоқи АҚШ билан мунасабатларга принципиал ёндашаётганлигини айтди, ҳар иккала мамлакат халқлари учун ва ялпи тинчликни мустаҳкамлаш иши учун шу мунасабатларнинг аҳамиятига баҳо берди. Ҳар иккала томон тўла тенг ҳуқуқлилик асосида, биргаликда куч-ғайрат сарфлаган, халқаро мунасабатларнинг ҳамма қабул қилган нормаларига қаттиқ риоя этган тақдирдагина бу мунасабатлар тобора ривожланиши мумкин эканлигни таъкидланди.

Л. И. Брежнев СССР янги Конституцияси лойиҳасининг умумхалқ муҳокамаси қандай бораётганлиги тўғрисида ҳам гапириб берди.

У. Бергер ўз номидан СССРга мароқли сафар қилиш имконияти берилганлиги учун миннатдорчилик изҳор этди, қабул қилганлиги ва батафсил суҳбати учун Л. И. Брежневга миннатдорчилик билдирди.

Суҳбатда СССР Олий судининг раиси Л. Н. Смирнов, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров ва АҚШнинг СССРдаги элчиси М. Тун иштирок этдилар. (ТАСС).

КОММУНИСТИК ЭТИҚОДЛИЛИК — ЯНГИ ДУНЁ БУНЁДКОРЛАРИНИНГ БУЮК КУЧИ

Ф. Э. ДЗЕРЖИНСКИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАБ МОСКВАДА ЎТКАЗИЛГАН ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ

Оташин революционер, Коммунистик партия ва Совет давлатининг атоқли арбоби, улуғ Ленининг энг яқин сафдоши ва содиқ шогирди Феликс Эдмундович Дзержинскийнинг ҳаёти ва фаолияти коммунистик жамият қуриш учун курашда илҳомбахш намунадир. 9 сентябрь куни ССР Иттифоқи Большой театрида бўлиб ўтган тантанали йиғилиш Ватанимизнинг ажойиб фарзанди туғилган кунининг 100 йиллигига бағишланди. Меҳнаткашларнинг намояндалари, Коммунистик партия ветеранлари, пойтахт партия, совет ва жамоат ташкилотларининг намояндалари, Совет Армияси жангчилари, Ф. Э. Дзержинскийнинг сафдошлари бу ерга тўпландилар.

Гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олинган **Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. Н. Косигин, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. В. Зимянин, К. У. Черненко, К. В. Русаков** ўртоқлар президиумга чиқдилар.

Президиумда СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, СССР Олий Совети палаталарининг раислари, КПСС Марказий Комитети масъул ходимлари, Москва шаҳар ва область партия комитетларининг секретарлари, жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, хорбий бошлиқлар, СССР Давлат хавфсизлиги комитети ва СССР Ички ишлар министрлигининг масъул ходимлари, фан ва маданиятнинг таниқли арбоблари, пойтахтнинг донгдор кишилари ҳам ҳозир бўлдилар.

Йиғилишни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари **В. В. Гришин** очди.

Зал гумбазлари остида Совет Иттифоқи гимни садолари янграйди.

«Коммунистик эътиқодлилик — янги дунё бунёдкорларининг буюк кучи» деган мавзуда доклад қилиш учун КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат хавфсизлиги комитети раиси **Ю. В. Андроповга** сўз берилади.

Бугун, деди у, Коммунистик партия ва Совет давлатининг атоқли арбоби, улуғ Ленининг сафдоши, ленинчи большевиклар шонли отрядининг ёркин вакилларидан бири Феликс Эдмундович Дзержинский туғилган кунининг 100 йиллигини нишонлаямиз.

Ленин ва большевиклар ленинчи авлоди ижтимоий тараққиётнинг бутун борыши билан сиёсий майдонга чиқдилар ва улар тарихнинг боришига актив таъсир кўрсатдилар. Революцион кураш оташида тобланган ана шу кишилар қиёфасида марксизм таълимотининг ҳаққонийлигига ишонч, партия ва ишчилар синфи ишига чексиз садоқат, фидокорлик, букилмас ирода ва жуда катта инсонпарварликни кўрамиз.

Ленин теварагида жипслашган, унинг ғоялари билан қуролланган ленинчи большевиклар барқарор, давомийликни сақловчи раҳбарлар ядросини ташкил этган эдиларки, Ленининг сўзлари билан айтганда, шуларсиз бирорта ҳам революцион ҳаракат мустаҳкам бўлолмасди.

«...Чиндан ҳам дадил ва принципиал кишилигида, фидокорона машаққатли меҳнатдан ҳам, полиция таъқибларидан ҳам қўрқмайдиган, меҳнаткаш халқнинг бахт-саодатини ҳамма нарсадан устун қўйган кишилигида, фақат ана шу кишилигида, — деган эди Ўртоқ Л. И. Брежнев, — мамлакатимиз коммунистларининг биринчи, ленинчилар авлоди қилган шижоатга қодир бўлдилар».

Дзержинскийнинг ҳаёти ва фаолиятига қизиққан кишини, деб давом қилди докладчи, унга ва Россия пролетариатини чор истибдоди ва эксплуататорлар зулмига қарши жангга олиб борган кишиларнинг ҳаммасига ҳалдан зиёд кийинчиликлар ва ўлим хавфи билан тўла курашлардан ўтишларига тўғри келганлиги ҳайратлантирмай қололмайди.

Дзержинскийни партиядош ўртоқлари, революцион курашдаги сафдошлари «революция рицари», «пролетарлар якобинчиси», «темир Феликс» деб атадилар. Унинг ўзи эса соддагина қилиб, революция солдатиман, дер эди. Дзержинский бурч ва қасамга содиқ солдат каби умрининг сўнгги дақиқаларигача партия ишини ҳимоя қилди, меҳнаткаш халқнинг бахт-саодати учун курашди.

(Давоми иккинчи бетда).

КОММУНИСТИК ЭТТИҚОДЛИЛИК—ЯНГИ ДУНЁ БУНЁДКОРЛАРИНИНГ БУЮК КУЧИ

(Боши биринчи бетда).

Коммунистик эттиқод уни букилмас курашчи, профессионал революционер қилган куч бўлган эди, ундаги куч-ғайрат ва революцион эҳтиросининг битмас-туганмас манбаи бўлди. У Польша ва Литва социал демократияси аъзолигидан большевиклар партияси Марказий Комитетининг аъзолигигача, Улуғ Октябрь социалистик революцияси ҳамда социалистик қурилишнинг ташкилотчилари ва раҳбарларидан бирига қадар бўлган йўлни босиб ўтди.

Докладчи Ф. Э. Дзержинскийнинг ҳаёти ва революцион йўли тўғрисида гапиргач сўнгра бундай деди:

Октябрь ғалаба қозонганлигининг даставвал сабаби шуки ,меҳнаткашларни стратегия ва тактикаси ижтимоий тараққиёт қонунларини илмий асосда тушунишга суянган большевиклар партияси, илдизлари халқ табақаларига кириб борган, оммаси революцион ташаббусини мақсадга эришиш сари йўллашга қодир бўлган партия бошлаб берганди.

Аммо бундай партия эски тузумни агдариб ташлаш учунгина зарур бўлмаган эди. Советлар мамлакати ғоят катта сабот-матонат талаб қилувчи бунёдкорлик фаолиятига киришганида шундай партия янада кўпроқ даражада зарур бўлди.

Миллион-миллион ишчилар ва деҳқонларнинг қалбларида ўз идеалларига ишонч иссини уйғотиш, оммани конкрет ва унга тушунарли режалар билан шундай мислсиз жасоратларга эргаштириш керак эдики, ўша вақтларда ғоятда қолоқ, вайрона ва оч Россияни оёққа турғизиш бусиз беҳуда гап эди.

Коммунистларнинг ўй-фикрлари ва ишлари меҳнат аҳлини онгли тарихий ижодкорликка отлантириш, унинг ҳаётини яхшироқ қилишдек эҳтиросли истак амалга оширилишига тамомила қаратилганди. «Коммунистик руҳимиз бизнинг шундай интилишларимиз бирлиги, пролетариат иродасининг бирлигики, биз шу бирлик билан яшаяпмиз ва ҳамма ғовларни шу бирлик билан бартараф қиляпмиз», — деган эди Дзержинский.

Янги жамият қуриш борасида партиямиз революцион назария ва практикани ижодий равишда ривожлантириб, марксизм-ленинизм таълимотини бойитиб, унинг революцион принципларини, большевизм руҳини муқаддас сақлаб келмоқда. Сиёсат ва экономика, идеология ва маданият соҳасидаги ҳар қандай масалани ҳал этишга партиянинг ёндашувида Ленин васиятларига садоқат акс этмоқда.

Марксизм-ленинизм таълимоти билан қуролланган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ўзининг XXV съездида мамлакатимизда ривожланган социализм қуриш тажрибасини ижодий умумлаштириб, қардош социалистик мамлакатлар практикаси бераётган барча қимматли нарсаларни олди, коммунизм сари боришимизда янги-янги марраларни белгилаб берди, қўйилган вазифаларни бажаришнинг конкрет йўлларини ҳар томонлама асослаб берди.

Феликс Эдмундович Дзержинский тўғрисида сўз борар экан, унинг революцион ҳуқуқ-тартиботни қарор топтиришдаги роли тўғрисида, Улуғ Октябрь ғалабаларини ҳимоя қилганлиги ҳақида гапирмаслик мумкин эмас.

Ленининг «Ҳар қандай революция ўзини-ўзи ҳимоя қила оладиган тақдирдагина бирон нарсага арзийдиган революция бўла олади» деган сўзи ҳаммага маълум. Ленин ағдарилган эксплуататор синфлар йўқолиб кетмайди ва пролетариат ҳокимиятни қўлга киритганга заҳоти йўқолиб кета олмайди, деб таълим берганди. У бундай синфлар қаршилик кўрсатишини, муайян шароитларда синфий кураш кескин ва шиддатли тус олиши мумкинлигини кўра билганди. Россиядаги революция Ленин башоратининг ҳаққонийлигини тасдиқлади.

Контрреволюция ҳужумини даф этиш учун қатъий чоралар кўриш керак эди. Контрреволюция ва саботажга қарши курашувчи Бутунроссия Фавқулодда комиссиясининг тузилиши шундай мажбурий жавоб чораси бўлди. Партия чексиз ишонган, Ленин ишонган киши — Дзержинский ВЧКга раҳбар қилиб тайинланди.

Феликс Эдмундович Дзержинский Ленининг кўрсатмаларига асосланиб, чекист органлар ишида шонли анъаналар яратди. Чекистлар унинг бевосита раҳбарлигида Совет ҳокимиятнинг душманларига қарши кураш йилномасига кўпгина қаҳрамонона саҳифалар битдилар. Дзержинский чекистларни партия ишига, социалистик Ватанимиз ишига чексиз садоқатли бўлишга ўргатди.

Мамлакатимиз, деб давом қилди Ю. В. Андропов, халқ хўжалигини изга туширишга киришганида партия Дзержинскийни хавфсизлик органлари раҳбари лавозимида қолдиргани ҳолда, унга энг мураккаб иқтисодий вазифаларни ҳал этишга бошчилик қилишни топширади. У йўллар халқ комиссари қилиб тайинланади, уруш вайрон қилган транспортни тиклашни ташкил этади. Сўнгра унга Халқ Хўжалиги Олий Кенгашига раҳбарлик қилиш ишониб топширилади. Дзержинский Ленининг мамлакатни социалистик индустриалаштириш йўлини амалга ошириш учун актив курашчи бўлиб чиқади.

Феликс Эдмундовични билган кишилар: унинг революцион курашдаги сафдошлари, ишдаги ўртоқлари унинг характери нихоятда баркамоллигини, доимо энг муҳим ва энг қийин вазифаларни ҳал этиш билан шуғулланишини айтишарди. У партия ва халқ орасида жуда катта обрў қозонганлигига қарамай, кишини қайратда қолдирадиган даражада камтарин, ўзига нисбатан ғоятда талабчан ва бошқаларга меҳрибон киши бўлганди, тумтароқлик ва дабдабабозлик эса унга ёт эди.

Дзержинский чинакам ленинчи большевик сифатида халққа яқинлик, самимият ва инсонийлик каби ажойиб фазилатларга эга эди. Бақимсизликка қарши курашда унинг шу фазилатлари ғоят тўла намоян бўлди.

Ленин, партия янги давлат қонунларини ишлаб чиқишга, социалистик ҳуқуқ тартиботни вужудга келтириш ва ривожлантиришга жуда катта эътибор бердилар. Бу ишларнинг ниҳоятда муҳим социал-сиёсий аҳамияти бор эди. Дзержинский буни тўла-тўкис тушуниб, шу иш учун ҳормай-толмай курашди.

Ганимлар пролетариат диктатураси билан қонунлар ва ҳуқуқ-тартибот гўё тўғри келмайди, дердилар. Бу гап ёлғон эди. Ҳақиқатда янги тузум биринчи кундан бошлабоқ пролетариатнинг ҳамма демократик ғалабаларини давом эттирган ва ривожлантирган ҳолда ўз қонунларини ярата бошлади. Қонунлар меҳнаткашларни эзиш қуролидан ишчи ва деҳқонлар иродасини ифода этиш воситасига айланди.

Социалистик қонунлар, умуман Совет ҳокимияти синфий душманлар билан аёвсиз олишувларда қарор топди.

Партия, деди Ю. В. Андропов, Октябрнинг биринчи кунларидан бошлабоқ давлат механизмининг ҳамма бўғинларида социалистик қонунларнинг ленинча принципига риоя этиш йўлидан борди. Бу гаплар ВЧК фаолиятига ҳам тўла-тўкис тааллуқли бўлди. Ёш Советлар республикаси хавфсизлигини ҳимоя этиш органлари фавқулодда орган сифатида тузилди. Лекин улар ҳатто жуда қаттиқ синфий кураш шароитларида ҳам қатъиян революцион қонунлар асосида иш кўрди. Феликс Эдмундович давлат хавфсизлиги органлари ва милициянинг бутун фаолиятида революцион қонунларга аниқ риоя этилишини доимо ва энг қатъий тарзда талаб қилди, заррача бўлса ҳам ҳокимиятни суиистеъмол қилиш ҳоллари пайини қирқди.

Совет қонунлари партия сиёсатининг асосий йўналишларини ифодалайди, жамиятга давлат раҳбарлигининг пухта бир воситаси бўлиб хизмат қилади.

Совет жамияти мустаҳкамланиб, ривожланиб борган сайин қонунларимиз ҳам такомиллашмоқда. Шу билан бирга улар асосий ишда — Ленин кўйган принципларда давомийликни сақламоқда.

Замонамизнинг улуғвор сиёсий ҳужжати бўлмиш янги Совет Конституцияси бунинг янги бир ажойиб намунаси бўлиб хизмат қилади. Янги Конституция Совет давлати бутун тараққиётининг мантиқий ифодаси бўлиш билан бирга, унинг олға силжиши учун кенг истиқболлар яратади. Янги Конституциянинг аҳамияти Марказий Комитетнинг 1977 йил май Пленумида ўртоқ Л. И. Брежнев қилган докладда батафсил баён қилиб берилди.

Конституция лойиҳасининг умумхалқ муҳокамаси совет кишилари янги Асосий Қонунни ўз ирода ва туб манфаатларининг инъикоси ва ифодаси деб қабул қилаётганликларини изга туширишга киришганида партия Дзержинскийни хавфсизлик органлари раҳбари лавозимида қолдиргани ҳолда, унга энг мураккаб иқтисодий вазифаларни ҳал этишга бошчилик қилишни топширади. У йўллар халқ комиссари қилиб тайинланади, уруш вайрон қилган транспортни тиклашни ташкил этади. Сўнгра унга Халқ Хўжалиги Олий Кенгашига раҳбарлик қилиш ишониб топширилади. Дзержинский Ленининг мамлакатни социалистик индустриалаштириш йўлини амалга ошириш учун актив курашчи бўлиб чиқади.

Феликс Эдмундовични

ТЕРИМДА ЮКСАК СУРЪАТ ВА СИФАТ УЧУН

ЧЎЛ ДУРДОНАСИ

Ташаббускор Оқолтин районидаги «Андижон» совхози коллективи кейинги икки йилда ҳосилдорликни гектар бошига 9 центнер кўтарди. Юбилей йилида эса ҳосилдорликни яна 5 центнер ошириш учун курашляпти. Совхоз директори Омонгелди Айдаров мухбиримиз билан суҳбатда қуйидагиларни айтди.

Кейинги икки йил пахтачиликни ривожлантиришда совхозимиз коллективи ҳаётида катта воқеаларга бой бўлди. Ҳосилдорликни гектар бошига деярли 9 центнер кўтардик, пахта тайёрлаш планлари ва мажбуриятларни бажаряпмиз. Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, бу йил ҳосилдорликни яна 5 центнер оширишга қарор қилдик, она-Ватанга 15 минг тонна чўл дурдонаси етказиб берамиз.

Шу ўринда яна бир фактни тилга олиб ўтамиз. Совхоз 1974 йилда пахтачиликдан 366 минг сўм зарар кўрган бўлса, 1975 йилда зарарнинг ўрнини қоплаб, давлатга 1 миллион 475 минг сўм соф фойда келтирди. 1976 йилда соф фойда 1 миллион 576 минг сўмни ташкил этди. Ана шу ютуқларга эришишда дала ишлари, хусусан теримни комплекс механизациялаш ҳал қилувчи роль ўйнади. Юбилей йилида пахта ҳосилининг ҳаммасини қўл кучи ишлатмасдан, студентлар ва мактабларнинг ўқувчилари, шаҳарлик ишчиларимизни безовта қилмасдан машиналар, механизм-агрегатларда тўла териб оламиз. Ялпи ҳосилни кўпайтириш, пахтанинг сортини яхшилаш, ирофгарчиликка бутунлай чек қўйиш, йиғим-теримни қисқа фурсатда ўтказиш ҳисобига, бошқа тармоқларни ҳам қўшиб ҳисоблаганда, 3 миллион 500 минг сўм соф фойда оламиз.

Совхозимизда кўзда тутилган миқдорда ҳосил етиштирилди. Дефолиацияни қизғин давом эттиряпмиз. Барглар вақтида тўла тўкилганда пахта қўёш нуридан яхши баҳраманд бўлиб, намлиги озаяди, дефолиация ҳатто машиналар айланадиган майдончалардаги пахтани қўлда териб олишда ҳам иш унумини кескин оширади.

Шуларни ҳисобга олиб, биринчи дефолиацияни энг яхши агротехника муддатида ўтказдик, ҳозир барглар қуриб тўкила бошлади. Лекин бу билан чекланиб тура олмаймиз. Куз кунларининг ҳар дақиқаси ҳисобда. Шундай экан, қимматли вақтни бекор ўтказмаслик учун такрор дефолиацияни бошлаб юбордик.

Бу орада яна бир қатор ишларни битказиб олдик. Машиналар айланадиган майдончаларга биринчи галда қўл аппаратлари ёрдамида химикатлар сепилган эди. Барг тўкилиб бўлди. Ҳозир ғўзапояларни ҳосили билан ўриб оляпмиз, пахтасини териб, хирмон жойларга уйиб қўяяпмиз.

Совхозимизда 141 та пахта териш машинаси бор. Уларни ремонтдан чиқариб, линейкага чизиб қўйган эдик. Терим бошланишидан олдин районимиздаги бошқа хўжаликлардан мутахассисларни таклиф қилиб, ҳамма машиналарнинг ремонти сифатини яна бир карра кўздан кечирдик. 30 тача машинада топилган нуқсон тезда бартараф этилди.

Карталарнинг бошига тахтачалар қоқиб чиқдик. Унда шу картанинг ҳосилини механизаторлардан ким териши, теримни бошлаш муддати ёзиб қўйилган. Бу йил совхозимиз бўйича пахта йиғим-теримини қисқа муддатда, яъни узоғи билан ўттиз иш кунида тўла тугаллаймиз. Бунда очилган пахтанигина эмас, балки ерга тўкилган пахта, кўсак ва кўракларни ҳам саранжомсаришталаб олишни кўзда тутмоқдамиз. Ҳосилдорликни гектар бошига 32 центнерга етказиш ниятидамиз.

Машиналарни группа усулида ишлатамиз. Ҳар бир группада 5-6 та машина бўлади, уни сменадошлик йўли билан 10-12 механик-ҳайдовчи бошқаради. Асосий механизаторларга ёрдамчиларни биркитиб чиқдик. Мураббийлик ҳаракатини кенг авж олдирамиз. Деҳқончиликда ҳар хил ташвишлар бўлиб туради. Масалан, механизаторларимиз нечоғли ҳаракат қилмасинлар, турли сабабларга кўра пахтанинг бир қисми эгатлар орасига тўкилади. Ана шу тўкилган пахтани териб олиш учун механизм-агрегатларни ҳам созлаб қўйдик. Ердан териб олинган пахта хирмон жойларда қуритилиб тозаланади, сўнгра тайёрлов пунктига жўнатилади. Шундай қилиб, сортнинг юқори бўлишига эришамиз.

Механизаторларимизни н г руҳи тетик, жанговарлик қобилияти ҳар қачонгидан ҳам ошган. Улар ўзаро мусобақа боғлашди. Юбилей йилида хўжалигимиз бўйича 150 тоннадан кам пахта терадиган бирорта механик-ҳайдовчи бўлмайди. Даргаларимиздан Баҳри Жайловов, Оллоёр Олтибоев, Бегмат Жайнақов, Ҳусан Тангиров, Филипп Вагнер, Шакар Элтузаровлар ўзлари бошқарадиган машиналарнинг мавсумдаги иш унумини 200-250 тоннага етказиш ҳақида юксак мажбуриятлар қабул қилдилар.

Эрта-индин машина теримини оммавий равишда бошлаймиз. Ҳамма нарса шунга тахт қилиб қўйилди. Лекин айрим камчиликлар ҳам йўқ эмас. Анқабой Айтенов, Ўролбек Асанбоев, Асанбой Ортиқов, Холдор Қудашов, Халил Деҳқонов, Довуд Холдорбековлар бошлиқ бўлимларга қарашли пахта майдонларида бегона ўтлар пайдо бўлди. Бўлимларнинг азамат механизаторлари, сувчилари зарбдор беш кунлик эълон қилиб, бегона ўтларни бутунлай йўқотдилар. Бу бўлимларда ҳам ҳосилдорлик гектар бошига 32-33 центнерга етказилади.

Бизнинг юбилей йилида қиладиган энг муҳим ва асосий ишимиз теримда қўл кучи ишлатмаслик, ҳамма ҳосилни машиналар, механизм-агрегатлар ёрдамида йиғиб-терқб олиш ва юқори сортлар билан давлат тайёрлов пунктига етказиб беришдир. Лекин иш жараёнида айрим қийинчиликлар юз бериши мумкин. Бундан ҳеч ким кўз юма олмайди. Биз кўчма устахоналар ташкил қилдик, уларга малакали ремонтчиларни қўйдик. Марказий устахона билан терим машиналари, тележка поездлари группаси ўртасида диспетчерлик алоқаси ўрнатилади.

Терим жараёнида иш ва дам олиш графигига қаттиқ риоя қилинади. Мавжуд дала шийпонлари пахтакорларимизнинг маданий дам олиш жойига айлантирилди. Ундан ташқари узоқ карталар ёнида кўчма ҳордиқ чиқариш жойлари ташкил қилиб қўйдик. Пахтакорларга маиший хизмат кўрсатиш группалари шийпонлар ва мураббийлик ҳаракатини кенг авж олдирамиз. Деҳқончиликда ҳар хил ташвишлар бўлиб туради. Масалан, механизаторларимиз нечоғли ҳаракат қилмасинлар, турли сабабларга кўра пахтанинг бир қисми эгатлар орасига тўкилади. Ана шу тўкилган пахтани териб олиш учун механизм-агрегатларни ҳам созлаб қўйдик. Ердан териб олинган пахта хирмон жойларда қуритилиб тозаланади, сўнгра тайёрлов пунктига жўнатилади. Шундай қилиб, сортнинг юқори бўлишига эришамиз.

Механизаторларимизни н г руҳи тетик, жанговарлик қобилияти ҳар қачонгидан ҳам ошган. Улар ўзаро мусобақа боғлашди. Юбилей йилида хўжалигимиз бўйича 150 тоннадан кам пахта терадиган бирорта механик-ҳайдовчи бўлмайди. Даргаларимиздан Баҳри Жайловов, Оллоёр Олтибоев, Бегмат Жайнақов, Ҳусан Тангиров, Филипп Вагнер, Шакар Элтузаровлар ўзлари бошқарадиган машиналарнинг мавсумдаги иш унумини 200-250 тоннага етказиш ҳақида юксак мажбуриятлар қабул қилдилар.

Эрта-индин машина теримини оммавий равишда бошлаймиз. Ҳамма нарса шунга тахт қилиб қўйилди. Лекин айрим камчиликлар ҳам йўқ эмас. Анқабой Айтенов, Ўролбек Асанбоев, Асанбой Ортиқов, Холдор Қудашов, Халил Деҳқонов, Довуд Холдорбековлар бошлиқ бўлимларга қарашли пахта майдонларида бегона ўтлар пайдо бўлди. Бўлимларнинг азамат механизаторлари, сувчилари зарбдор беш кунлик эълон қилиб, бегона ўтларни бутунлай йўқотдилар. Бу бўлимларда ҳам ҳосилдорлик гектар бошига 32-33 центнерга етказилади.

Бизнинг юбилей йилида қиладиган энг муҳим ва асосий ишимиз теримда қўл кучи ишлатмаслик, ҳамма ҳосилни машиналар, механизм-агрегатлар ёрдамида йиғиб-терқб олиш ва юқори сортлар билан давлат тайёрлов пунктига етказиб беришдир. Лекин иш жараёнида айрим қийинчиликлар юз бериши мумкин. Бундан ҳеч ким кўз юма олмайди. Биз кўчма устахоналар ташкил қилдик, уларга малакали ремонтчиларни қўйдик. Марказий устахона билан терим машиналари, тележка поездлари группаси ўртасида диспетчерлик алоқаси ўрнатилади.

Терим жараёнида иш ва дам олиш графигига қаттиқ риоя қилинади. Мавжуд дала шийпонлари пахтакорларимизнинг маданий дам олиш жойига айлантирилди. Ундан ташқари узоқ карталар ёнида кўчма ҳордиқ чиқариш жойлари ташкил қилиб қўйдик. Пахтакорларга маиший хизмат кўрсатиш группалари шийпонлар ва мураббийлик ҳаракатини кенг авж олдирамиз. Деҳқончиликда ҳар хил ташвишлар бўлиб туради. Масалан, механизаторларимиз нечоғли ҳаракат қилмасинлар, турли сабабларга кўра пахтанинг бир қисми эгатлар орасига тўкилади. Ана шу тўкилган пахтани териб олиш учун механизм-агрегатларни ҳам созлаб қўйдик. Ердан териб олинган пахта хирмон жойларда қуритилиб тозаланади, сўнгра тайёрлов пунктига жўнатилади. Шундай қилиб, сортнинг юқори бўлишига эришамиз.

Механизаторларимизни н г руҳи тетик, жанговарлик қобилияти ҳар қачонгидан ҳам ошган. Улар ўзаро мусобақа боғлашди. Юбилей йилида хўжалигимиз бўйича 150 тоннадан кам пахта терадиган бирорта механик-ҳайдовчи бўлмайди. Даргаларимиздан Баҳри Жайловов, Оллоёр Олтибоев, Бегмат Жайнақов, Ҳусан Тангиров, Филипп Вагнер, Шакар Элтузаровлар ўзлари бошқарадиган машиналар-

Ленин йўли районидаги Қосим Раҳимов номли совхоз заршунослари юбилей йилида она-Ватанга пландаги 10730 тонна ўрнига 13 минг тонна «оқ олтин» армуғон этишга аҳд қилишган. Ҳосилнинг асосий қисми «зангори кема»лар билан териб олинади. Совхоз механизаторлари ваъдага вафо қилиш учун машина терими суратини кун сайин оширмоқдалар. Пахтазорларда юзга яқин терим агрегатлари юксак унум билан ишлатилаётир. Суратда: илғор механизаторлар (чапдан) Иброҳим Ҳакимов, Панжи Маматмуродов, Холтўра Мамадиёров, Мамаражаб Коржовов, Рустам Тўраев, Жума Ашуров ва звено бошлиғи Аллаёр Қобилов ўртоқлар келгуси режалар ҳақида суҳбатлашишляпти.

И. Хўжаев фотоси. (ЎзТАГ).

ОЛТИН ДАЛАЛАР

Далаларга юлдузлар чамани қўнгандек, оппоқ. Бодроқдай очилган чаноқлар қуёшнинг эрталабки нурида жилва қилади. Далаларга боқамиз. Чети уфқларга туташиб кетган пайкаллар ҳақиқатан ҳам «оқ олтин» денгизидек чайқалади.

Узоқда бешта «зангори кема» сузиб юрибди. Машиналар ортидан енгилгина чанг кўтарилади. Агрегат биз томон яқинлашиб кела боплади. Бункерларга «оқ олтин» пага-пага ёғилади. Терим машинаси тўхтаб сигнал берди. Пайкал бошида турган тележкачи тракторини бункерга тўғрилади. Бункердан оппоқ пахта тележкага ағдарилди. Механизатор тележкасини пайкал четига чиқариб қўйди. Иккинчи тележкани тракторига тиркаб эгат бошига томон юрди. У бу ишларни шундай ҳаққонлик ва меҳр билан бажарардики, одамнинг ҳаваси келарди.

«Зангори кема» капитани эса ўз агрегатини навбатдаги эгатларга чаққонлик билан тушириб қўйди-да биз томон кела боплади. Офтобда қорайган абжир йигит биз билан қўл олишиб кўришди. Совхоз директори механизаторни бизга таништирди. У моҳир механик-ҳайдовчи Абдураҳмон Қулматов экан. Эрта саҳардан то соат 8 гача беш бункер пахта терибди. Бу 5 тонна «оқ олтин» демакдир. У режалари, кунига 10-12 тоннадан пахта тераётгани ҳақида қисқа ва лўнда қилиб гапириб берди. Механизаторларга қулай шароит яратилганидан мамнун эканлигини билдирди...

Қаршн даштида шу йил баҳорида ташкил топган Усмон Юсупов районидаги «Тошкент» совхозида ўтган йили ҳар гектар ердан бор-йўғи 9 центнердан ҳосил кўтарилган эди. Бу йил совхозда раҳбарлар ўзгарди, ишлаб чиқаришнинг энг масъулиятли участкаларига моҳир мутахассислар, ташкилотчи коммунистлар ишга юборилди. Хўжаликда аҳвол кескин ўзгарди. Ёз бўйи далаларда баракали меҳнат қилинди. Ўғит, техника ва сувдан самарали ва ўз ўрнида фойдаланилди. Натижада барча майдонларда мўл пахта ҳосили етиштиришга муваффақ бўлинди. Бу йил ёзнинг иссиқ келиши ва чигитнинг ерга эрта ташланганлиги натижасида кўсаклар тез етилиб, эрта пишди. Совхозда машина терими учун қулай шароит яратиш мақсадида 20 августданоқ ғўза баргини сунъий тўктириш бошлаб юборилди.

Биринчи бўлимга қарашли Жумабой Қўчқоров ва Баҳром Тайлоқов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда дефолиация эрта бошланди. Ғўза барги тўкилиши биланоқ терим машиналари ишга туширилди. Ҳозир совхознинг ана шу икки бригадасида 10 та тўрт қаторли «Ўзбекистон» терим агрегати ишлаб турибди.

Машина терими бошланган ҳар икки бригадада план-иккн иш кунида ошириб бажарилди. Ҳарда Аминов, Абдураҳмон Қулматов, Шамсиқамар Тўхтаева, Шаҳобиддин Ашуров, Эштемир Иброҳимов, Владимир Волков, Ғузорбек Ғафуров каби механик-ҳайдовчиларнинг ҳар бири кунига 12-15 тоннадан ошириб пахта термоқда. Биринчи теримнинг ўзиданоқ Жумабой Қўчқоров бошлиқ бригада ҳар гектар майдондан 22 центнердан, Баҳром Тайлоқов бошлиқ бригада пахтакорлари эса 20 центнердан ошириб ҳосил олдилар.

Механизаторларнинг бу йилги марралари юксак. Деярли барча ҳосилни терим машиналари билан саранжомлаб олишни мўлжаллаб меҳнат қилишляпти. 3700 гектар майдонда мўл пахта ҳосили етиштирилди. Бошқача қилиб айтганда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги нишонланадиган йилда пахтакорлар 10 минг тонна пахта етиштириш мажбуриятини олганлар. Бу ҳосилнинг 9,5 минг тоннаси терим машиналари бункеридан тўкилади.

Совхозда пахта терими ипатоволиклар усулида олиб бориляпти. Мавжуд 65 та терим машина ишга туширилди. Ҳозирги кунда терим машиналарининг кенг ҳаракат қилиши учун барча шароит яратилган. Машиналар 6 группада ишлатилаётир. Пахтани ташиш учун 200 дан ортиқ тележка ажратилди.

Терим машиналари учун ҳар бир группага биттадан кўчма устахона биркитилди. Бундан ташқари терим машиналари шинделларини ювадиган иккитадан махсус ОДН ва ОВХ-14 агрегатлари биркитиб қўйилди. Екилги ва мойлаш материаллари бевосита терим машиналари, тележкалар ишлатилаётган майдонларга етказиб берилаётир.

Совхоз пахтакорлари пахта топшириш йиллик планнини 20 иш кунида, мажбуриятни эса 30 иш кунида бажарамиз деган ваъдалари устидан сўзсиз чиқадилар. Ваъдага мардлар вафо қилади. Буни шу кунларда олтин далаларда, пахтазор фронтида қилинаётган мардона меҳнат белгилайди.

П. ГАДОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МАШИНА ТЕРИМИ БОШЛАНДИ

ДЎСТЛИК. Ленин номли совхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тўлан Дадажонов бошлиқ бригадасида қўриқ Жиззах областида биринчи бўлиб машина терими бошланди. Терим машинасини биринчи бўлиб бригадирнинг ўзи пайкалга солди. Тўлан Дадажонов бу йил Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига ўз агрегати бункеридан 600 тонна «оқ олтин» тўкиш мажбуриятини олган. У дастлабки куниёқ 10 тоннадан зиёд пахта терди. Мавсумда 300 тоннадан пахта териш мажбуриятини олган Жўрақул Чўлиев, Эргаш Алиев, Ҳамроали Машарипов сингари механизаторлар ҳам унумли меҳнат қилишди.

Бригада азаматлари бу йил 272 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 28 ўрнига 60 центнердан «оқ олтин» олиб, 1600 тонналик хирмон уюшга бел боғлашган. Ҳосилнинг ҳаммаси машиналарда йиғиштириб олинади.

Совхозда ғўзани дефолиация қилишнинг биринчи навбати муваффақиятли тугалланиб, жами 150 терим машинаси далаларга чиқарилди. 4700 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» олиш учун курашаётган совхоз заршунослари пахта йиғим-теримини ипатоволиклар усулида ташкил этишмоқда. Бу ерда далаларни йиғим-теримга тайёрлайдиган, ҳосилни йиғиштириб оладиган ва ишчиларга техника ёрдами ҳамда маиший хизмат кўрсатадиган отряд ва звенолар тузилган.

Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТАШАББУСКОР РАЙОНДА

УЧҚЎРҒОН [«Совет Ўзбекистони» махсус мухбиридан]. Юбилей йилида 65 минг тонна пахта етиштириш, ялпи ҳосилнинг 90 процентини машиналарда териб олиш, йиғим-теримга студентлар, мактаб ўқувчилари, шаҳарлик ёрдамчиларни сафарбар этмаслик ташаббуси билан майдонга чиққан Учқўрғон райони хўжаликларида машина терими бошланди.

Охунбобоев номли колхозда «зангори кема»лар биринчи бўлиб пахтазорларга киритилди. Коммунист Эргашбой Умаров бошлиқ терим машиналари отряди Сотволи Жуманазаров бригадасида унумли ишлади. Исоқжон Раҳматуллаев, Турдибой Хусанов, Неъматжон Тўраев каби механик-ҳайдовчиларнинг ҳар қайсиси биринчи куниёқ бункерлардан 6 тоннадан ошириб пахта тўкди.

Колхоздаги 23 терим машинаси 6 та отрядга бўлинди, иш бошига техникага ихлосманд кадрлар қўйилди. Хўжаликда ҳар куни йиллик планнинг 5—6 процентн миқдорида пахта тайёрлаш кўзда тутилмоқда.

Район хўжаликларидаги 342 терим машинаси бирин-кетин пахтазорларга киритилмоқда.

СОҲИБКОРЛАР ҒАЛАБАСИ

Андижон области сабзавоткорлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги шарафига бошланган Бутуниттифоқ мусобақасига қўшилиб давлатга сабзавот маҳсулотлари сотиш планини ошириб уддаладилар. Қабул пунктларига 806 минг тонна сабзавот етказиб берилди. Бу ўтган йилдагидан 5 минг тонна кўпдир.

Қўлга киритилган бу меҳнат ғалабасига Ленин, Қўрғонтепа, Москва, Хўжаобод, Жалолқудуқ, Пахтаобод, Марҳамат, Бўз районларининг сабзавоткорлари салмоқли улуш қўшдилар. Балиқчи ва Комсомолобод районларида бу борадаги йиллик план 1,5 баравар қилиб бажарилди.

Область сабзавоткорлари давлатга яна 10 минг тонна маҳсулот сотишга сўз беришди.

* * *

БАХМАЛ [**«Совет Ўзбекистони» жамоатчи мухбиридан**]. «Узплодоовощвинпром»га қарашли «Гулбулоқ» богдорчилик ва узумчилик совхози деҳқонлари зафар қучдилар. Эл дастурхонига пландаги 1375 тонна ўрнига 1500 тонна сабзавот етказиб берилди.

Шунингдек, совхозда мева топшириш плани ҳам ошириб бажарилди. Шаҳарликларга пландаги 990 ўрнига 1200 тоннадан зиёд ширин-шакар мева тортиқ қилинди.

НУКУС [**«Совет Ўзбекистони» мухбири**]. Автоном республика шоликорлари Октябрь байрами шарафига мусобақани кучайтириб, шоли ўримини авж олдирмоқдалар. Қорақалпоғистонлик шоликорлар юбилей йилида 215 минг тонна шоли тайёрлаб, шундан 180 минг тоннасини давлатга сотадилар.

ШОЛИ ЎРИМИ ҚИЗҒИН

Шоли ўримида «ВЛКСМ 50 йиллиги», Чапаев номли, «Олтинкўл», «Октябрь», «Партия XXII съезди» совхозларининг дала меҳнатчилари пешқадамлик қилмоқдалар. Бу хўжаликларда гектаридан 55—60 центнердан хирмон кўтарилади. Жатклар тўхтовсиз ишлатилмоқда. Комбайнчиларнинг ҳаммаси кунлик графикни ошириб адо этмоқдалар.

«ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Алексей Кан бошлиқ бригадасида ҳосилдорлик айниқса юқори бўлмоқда. Чапаев номли ва «Маданият» совхозларидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари У. Бекниёзов, У. Теримбетовлар бошлиқ бригадаларда ҳам ҳосил баракали бўлаётир.

Автоном республикада яқин кунларда яна 300 та жатка шоли пайкалларига киритилади.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

КИТОБ УСТИДА ЎЙЛАР

АДАБИЁТШУНОСНИНГ ИККИ ТОМЛИГИ

Атоқли ўзбек совет адиби К. Яшин адабиётшунос-олим Г. Владимировнинг икки томлигига ёзган сўз бошида қуйидаги ҳаққоний сўзлар айтилган: «Кейинги вақтларгача адабиётшунослар ва танқидчилар ҳақида биз онда-сонда ва кам ёзганмиз. Шундай ҳодисалар ҳам бўлганки, «оғир» ва «қийин» бўлган танқид ва адабиётшунослик жанрида бир қанча мақола ва тадқиқотларнинг муаллифига нисбатан иккиуч китобча чоп этган прозаик ёки шоир ҳақида матбуотда кўп гаплар айтилган». Ҳақиқатан ҳам шундай бўлган. КПСС Марказий Комитетининг 1972 йил январь ойидаги «Адабий-бадиий танқид ҳақида»ги қарори адабиётшунослик ва адабий танқидни ривожлантириш соҳасида оламшумул аҳамиятга эга бўлди, ғоявий фронт илғор ташкилотчиларининг янги, юксак парвовига мустаҳкам қанот бахш этди. Бу тарихий қарордан сўнг идеологиямизнинг бу соҳаси катта-катта ютуқларни қўлга киритди, танқидий-илмий асарлар кўплаб чоп этилди.

Шулардан бири ва жиддийси яқинда Ғафур Ғулом номли адабиёт ва санъат нашриёти китобхонларга тақдим этган филология фанлари доктори, Ўзбекистон ССР-да хизмат кўрсатган фан арбоби, В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг профессори Георгий Владимировнинг икки томлик «Танланган асарлар»идир[1].

Аввало шуни айтиш керакки, Ғафур Ғулом номли нашриёт КПСС Марказий Комитетининг «Адабий-бадиий танқид ҳақида»ги қароридан тўғри хулоса чиқариб, ўз ишини бу қарор асосида қайтадан қурди ва оқибатда адабиётшунослик ва танқидчиларнинг тадқиқотлари нашриёт планидан кенг ўрин ола боплади. Бирин-кетин чоп этилган адабиётга оид кўп илмий китоблар адабий жамоатчиликни хурсанд этди ва унинг ижобий баҳосига сазовор бўлди. Илм ва адабиёт аҳлларини ҳушнуд этган асарлардан бири биз тилга олган Г. Владимировнинг икки томлигидир.

Хўш, ғўпламларда бизни қизиқтирган ва манзур бўлган варсалар нимада? Характерли томони шундаки, китобларда асосан Ўзбекистон адабиёти ва унинг намояндалари асарлари таҳлил қилинади. Буюк Алишер Навоийнинг бадиий дурдоналаридан тортиб яқиндагина қўлга қалам олган Гулчеҳра Жўраеваларнинг асарлари тўғрисида гап юритилади ва уларга оид қизиқарли кузатишлар баён этилади. Маълумки, биз ўзбек олим-танқидчилари миллий адабиётимизга бағишланган кўп мақолалар, монографиялар ёзганмиз. Лекин бизга ўз адабиётимиз ҳақида рус олимлари-адабиётшуносларининг фикрларини эшитиш ва мулоҳазаларини ўқиш, тадқиқотларини ўрганиш алоҳида аҳамиятлидир. Чунки, биз ўрганиб кетган, мослашиб қолган нарсаларнинг янги-янги қирраларини рус совет олимлари кўриши, топиши, адабиётимиз соҳасида ўзига хос кашфиётлар қилишлари мумкин. В. Озеров, Ю. Суровцев, Л. Якименко, Г.Ломидзе, З. Кедрина, М. Пархоменколарнинг адабиётимиз ва унинг намояндалари асарлари ҳақида билдирган янги фикрлари биз учун ниҳоятда қимматли бўлган Бу жиҳатдан, Ўзбекистон ҳаётини, адабиётимизни яхши билган, бутун онгли фаолиятини ўзбек тупроғида ўтказаётган, миллий илмий кадрларни тайёрлашда улкан хизмат қилган Г. Владимировнинг тадқиқотлари аҳамияти каттадир. Олим-адабиётшунос китобларининг энг асосий қиммати шундаки, у Ўзбекистон адабиётини таҳлил этганда, маҳаллий материаллар билан чекланиб қолмайди, балки тадқиқотларида улуғ рус адабиётидан, жаҳоннинг илғор прогрессив дурдоналаридан, айниқса Ўрта Осиё бадиий хазинасидан кенг фойдаланади, ўз ўрнида улардаги адабий-бадиий материалларни усталик билан ишлатади. Унинг тўпламга киритган бирор тадқиқоти ёки мақоласи йўқки, унда ўзбек адиби ёки унинг асари бошқа халқлар адабиётининг намояндалари билан ёки уларнинг асарлари билан солиштириб таҳлил қилинмаса, уларнинг ўзларига хос хусусиятлари очиб берилмаса.

Бундай чуқур билим адабиётлар ўртасидаги ўзаро алоқаларни, бир-бирига таъсирини ва бир-бирини бойитишини кенгроқ очиб беришга имкон берган. Бу муҳим, ҳаётий, долзарб масалалар китобларидаги кўп мақолаларда, айниқса «Буюк бирлик», «Янги дунё гуманизми», «Революциядан илҳом олган», «Интернационализм байроғи остида», «Тасдиқловчи эстетика», «Дўстлик саҳифалари»да янада яққол намоён бўлган. Ўзбекистон адабиётининг, айниқса, рус адабиёти маҳорат мактабидан таълим олишлари, адабиётлар ўртасидаги алоқаларнинг йилдан-йилга кучайиб бориши ва ўзига хос янгича хусусиятлари ҳақида кўп оригинал фикрларни бу китоблардан ўқишимиз мумкин. Китобларнинг характерли хусусиятлари яна шундан иборатки, уларда ўзбек совет адабиёти шу қадар ўсиб кетганлиги, у фақат ўрганиш билан чекланиб қолмасдан ўргатиш даражасида эканлиги мисоллар билан исбот қилинади.

Тўпламларда, шу масалалар билан узвий боғлиқ ҳолда, интернационализм мотивлари дўстлик пафосига алоҳида эътибор берилган, булар Ўзбекистон адиблари томонидан қандай ишлатилганлиги кенг тадқиқ қилинган.

Г. Владимиров тўла маънодаги интернационалист сифатида дўстликни завқ-шавқ билан тарғиб қилади, бу муҳим масалани чуқур ва кенг тасвир этган асарларни эса зўр хурсандчилик билан тилга олади, роҳат қилиб таҳлил этади. Олимнинг бутун тадқиқотларини кўздан кечирсак, халқларни, адабиётларни бирлаштирадиган, алоқаларни мустаҳкамлайдиган, дўстликни янада кучайтирадиган манбаларга ургу қилади ва уларнинг янада равнақ топиши учун жон куйдиради.

Шу билан бирга, у ҳеч қачон адабиётларнинг миллийлигини миллий характерни, миллий хусусиятларни инкор этмайди, камситмайди. Ҳақиқий интернационализм миллийликни тўла намоён қилиш орқали яққол кўринишини бир неча марта таъкидлайди. Олим ўзининг тадқиқотига КПСС Программасидаги қуйидаги тезисни асос қилиб олади: «Партия миллий хусусиятларни чеклаб ўтишга ҳам, ошириб юборишга ҳам йўл қўймайди». Китобларда Ўзбекистон мавзуининг рус адабиётида ҳамда қардош адабиётларда катта ҳурмат билан ишланганлиги мамнуният билан ифода этилади. П. Павленко («Гинчлик заҳматкашлари»), Н. Бирюков («Норин суви»), Н. Никитин («Бу ҳодиса Қўқонда бўлган эди»), И. Ле («Тоғ оралиги романи») асарларининг барчаси адабиётшуносниг диққат-эътиборидан катта ўрин олган. Бу асарларнинг адабиётни ривожлантиришдаги ўрни, Ўзбекистон мавзуининг ишланишидаги аҳамияти ҳаққоний қайд қилиб ўтилади.

Китобларда ,шубҳасиз, Ўзбекистон мавзуининг республика адиблари томонидан ёритилиши асосий ўринни эгаллаган.

Шу нарсани таъкидлаб ўтишимиз лозимки, кейинги вақтларда яратилган деярли барча прозаик асарлар ҳақида адабиётшунос-олимимиз ўз мулоҳазалари билан ўртоқлашган. Ойбек, Абдулла Қаҳҳор, Ш. Рашидов, Н. Сафаров, Ҳ. Ғулом, И. Раҳимов, Р. Файзий, Мирмуҳсин, А. Мухтор, О. Еқубов, П. Қодиров, Ш. Алаўдин, М. Шевердин, Ҳ. Назир Ғ. Муқимовларнинг романлари, қиссалари, очерклари — барчабарчасига Г. Владимировнинг китобларидан илмий-ижодий характеристика топамиз. Энг муҳими шундаки, олим ҳар бир адабий ҳодисага, адабий жараёнга замон талабларидан келиб чиқиб ёндашади ва таҳлил этади. Бундай таҳлил тўпламлардаги замонавий руҳнинг бўртиб намоён бўлишига олиб келади. Бу жиҳатдан, айниқса, атоқли адибларимиз Шароф Рашидов ва Сергей Бородин ижодларига бағишланган боблар алоҳида ажралиб туради. Г. Владимиров уларнинг адабиётга олиб кирган янгиликларини, ижодининг ўзига хос хусусиятларини батафсил кўрсатиб беради.

Г. Владимиров узоқ вақт давомида ёирик санъаткорларимиздан бири Сергей Бородин ижоди устида қалам тебратиб келмоқда. Унинг улкан изланишлари ва тадқиқотлари самараси ўлароқ «Ҳақиқий поэзия» номли катта монографияси майдонга келди.

Унинг биринчи томида Сергей Бородининг «Дмитрий Донской» романининг кенг таҳлили билан танишамиз. Бу бобга «Рус халқи ҳақида қўшиқ» деб ном берилишининг ўзи ҳам муаллиф нинг асарга бўлган улкан муҳаббатини яққол билдириб турибди. Ҳақиқатан ҳам рус халқининг чет эл босқинчиларига қарши курашини ҳаққоний акс эттирган «Дмитрий Донской» бадиий полотносининг адабиётимизда тарихий мавзуни бойитишда роли катта бўлди.

Олим асарларининг иккинчи томидаги «Буюк Осиё ҳақида эпопея» қисми тарихий материалларнинг кенг жалб қилиниши, тарихий воқеа ва фактларга марксча-ленинча нуқтаи назаридан қаралиши, акс эттирилган даврларнинг зиддиятлари чуқур таҳлил этилиши замон руҳидан келиб чиқиши билан характерланади.

Г. Владимиров асарларидаги ижобий томонларни очиб бериш билан чекланиб қолмайди, улардаги нуқсонларни, етишмовчиликларни ҳам қайд қилишни лозим топади. У С. Бородининг тарихий ҳақиқатдан баъзан чекиниш пайтларини, ўзбек адиблари асарларида бадиий маҳоратнинг етишмаслик ҳолларини рўйи-рост кўрсатиб беради. Булар ҳаммаси шуни кўрсатадики, атоқли рус олими, талантли педагог Г. Владимиров Ўзбекистон адабиётини, адабий жараёнини яхши билади, чуқур тушунган ҳолда таҳлил қилади. Бу нарса унинг икки томлиги савиясининг юксаклигини таъминлаган, аҳамиятини оширган.

Аммо икки томликда баъзан камчиликлар ҳам кўзга ташланади. Айрим ўринларда қайтариқлар учраб туради. Бўшроқ ёзилган боблар йўқ деб айтиб бўлмайди. (Масалан: «Давр нафаси»). Баъзи фикрлар ҳам йўқ эмас. Умуман олганда, Георгий Владимировнинг «Танланган асарлари» икки томлиги адабиётшунослигимизда катта воқеадир. Бундай керакли монографияларнинг ўзбек тилида чоп этилиши аҳамияти ниҳоятда катта.

Ҳафиз АБДУСАМАТОВ.

[1] Г. П. Владимиров. Избранные в двух томах I том — 1975 г. II том — 1976 г. Издательство литературы и исскуство им Г. Гуляма.

БИРИНЧИ МОСКВА КИТОБ ВИСТАВКА-ЯРМАРКАСИДА

КИТОБЛАР КУРАШАДИ ВА ЯРАТАДИ

Китобларни замон тўлқинлари узра сафар қилувчи тафаккур кемалари, деб тўғри айтишади. Биринчи Москва халқаро китоб виставка-ярмаркасида шундай ажойиб «кемалар»дан минг-мингдаб бор. Шулар орасида ғолтда бебаҳо китоблар — Советлар ҳокимиятининг тенгдошлари, унинг дастлабки нашрлари бор. Оддий газета қоғозига босилган бу китоблар ноёб китоблар бўлиб, яқинда чиққан ва Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган китоблар билан ёнма-ён кўрсатилмоқда.

Бундан буён анъанавий бўлиб қоладиган биринчи Москва халқаро китоб виставка-ярмаркаси шонли юбилей йилида очилди. Шунинг учун ҳам виставкадаги энг катта бўлим — Совет бўлими марказида Улуғ Октябрь, Ленин ва революция мавзулари, совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида шу тарихий йиллар мобайнида эришган шонли ишлар тўғрисида ҳикоя асосий ўринни эгаллаётганлиги қонуний бир ҳолдир.

Ветеран китоблар, мамлакатнинг турли нашриётлари юбилейга тайёрлаган адабиёт ана шу катта йўл босқичлари тўғрисида ҳикоя қилади. Улар жамиятимиз ҳаёти, меҳнати, маънавий потенциалининг ҳамма жиҳатларини акс эттиради.

Стендларда марксизм-ленинизм асосчиларининг асарларини, КПСС материаллари ва ҳужжатлари тўпламларини, партия ва давлатимиз раҳбарларининг китобларини кўрамиз. Совет ҳокимиятининг 60 йиллигига 340 та жуда муҳим китоблар чиқарилган. Булар орасида Ленин нутқлари, докладлари ва мақолаларининг «Октябрь революциясининг саналарига 1918—1922 йиллар» деган тематик тўплами, «Партия ва Улуғ Октябрь» деган тарихшунослик очерки, «Дунёни ўзгартирган революция, жаҳон тараққийпарвар кишилари Улуғ Октябрь социалистик революцияси тўғрисида» тўплами, «Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг ленинча анъаналари» деган коллектив асар бор.

«Тинчлик тўғрисидаги Декретдан Тинчлик программасигача, 1917 — 1975 йиллар» китоби совет ташқи сиёсатининг ўзига хос йилномасидир. Унинг хроникал ҳужжатли материаллари Совет давлатининг 1917 йил Октябридан ҳозирги кунларимизгача босиб ўтган асосий босқичлари ва ишларини кўрсатади. СССР бўлимида кўрсатилаётган китоблар сиёсат, иқтисод, илм-фан ва маданият соҳасида халқаро ҳамкорликнинг ҳамма энг муҳим масалаларини, совет халқи интернационализмини акс эттиради.

Совет китоб нашриёти кўп миллатли. Ўн бешта қардош иттифоқдош республикаларнинг ҳар бири кўрсатаётган экспозиция шундан далолат беради. Россия Федерацияси 1,5 мингдан ошиқ китоб кўрсатмоқда. Бу ерда ҳам юбилейга аталган: «Ленин Смольнийда», «Октябрь Декретлари», «Ўзгариш» (РСФСР ёзувчилари энг яхши асарларининг тўплами) деган китобларга асосий ўрин ажратилган... Украина, Белоруссия, Ўзбекистон, Қозоғистон, Молдавия, Озарбайжон, Литва, барча қардош республикаларнинг экспозициялари хилма-хил ва гўзал.

Грузия стендларида кўриш мумкин бўлган «Ленинча дўстлик билан кучлимиз» деган китоб номининг ўзи Москва халқаро виставкасидаги бутун совет бўлимининг мазмунини яққол таърифлайди.

Қардош социализм мамлакатларининг экспозициясини «1917—1977» саналари безаб турибди. Уларнинг китобларида Октябрь революцияси, совет халқи билан интернационал дўстлик мавзуи катта ўрин эгаллаган ва унга кўплаб адабий тадқиқотлар бағишланган. Бу мавзу Болгария, Венгрия, ГДР, Польша, Чехословакия ва бошқа социалистик давлатларнинг ижодий ходимларини тўлқинлантириб келди ва тўлқинлантирмоқда. Шоир Орлин Орлиновнинг Болгария экспозициясида кўрсатилаётган «Совет Иттифоқига қасида» деган китоби КПСС, Советлар мамлакати билан беҳад қардошларча дўстликка бўлган садоқат қасамёди бўлиб янграйди.

И. ВЕКСЛЕР,
В. ПЕТРУНЯ,
М. РОЖДЕСТВЕНСКАЯ,
ТАСС махсус мухбирлари.

«Ўртоқ» кондитер фабрикаси республикамизнинг кекса корхоналаридан. Ҳозир фабрика цехларида кунига 90 тоннадан зиёд хилма-хил ширинликлар ишлаб чиқарилмоқда. Маҳсулотларнинг 12 хилига давлат Сифат белгиси берилган. Суратда: корхона илғорларидан Адолат Ҳошимова тайёр маҳсулотларни кўздан кечирмоқда.

И. Глауберзон фотоси.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

АРНАСОЙ БОЙЛИГИ

Арнасой кўлларида балиқ анча тез ўсиб, Орол денгизидаги ва бошқа сув ҳавзаларидаги балиқларга нисбатан тезроқ тарози босадиган бўлмоқда. Бу ерда узунлиги 1 метр, вазни олти-етти килограмм келадиган балиқлар тез-тез учраб туради.

Арнасой кўллари системасида ов қилинадиган энг қимматли балиқларнинг ҳаёти ва кўпайиш шароитларини тадқиқ этишни тамомлаган Тошкент университети биологларининг кузатиш натижалари ана шундай. Олимлар озуқа базасининг имкониятларини ўрганиб, Арнасой судак балиқларини кўпайтириш ва иқтисодий аҳамиятини оширишга қаратилган тавсияларни тайёрлаб бердилар.

(ЎзТАГ).

ЁЗУВЧИ НОМИНИ ОЛГАН ШИФОХОНА

Поп районининг энг хушманзара, тоғли Чоркесар қишлоғига жойлашган даволаш санаторийси беш йилдан буён қишин-ёзин узлуксиз ишлаб турибди.

Санаторий қурилиб, ишга туширилганда атиги битта даволаш корпуси бор эди. 1977 йилга келиб у бештага кўпайди. Санаторийда дам олувчилар учун ҳамма шароит мавжуд. 1976 йили бу ерда республикамизнинг турли жойларидан келган 2 минг киши шифо топиб қайтди. Санаторийга ёзувчи Парда Турсун номи берилган.

Т. УЗОҚОВ.

ФУТБОЛ

ДАЪВОГАРЛАР ЎРНИ ТОР КЕЛГАНДА

Футбол чемпионати охирламоқда. Биринчи лига командалари ҳал қилувчи давра учрашувларининг ярмини ўйнаб бўлишди. Ғалвирни сувдан кўтарадиган, тўплар ва очколарни ҳисоб-китоб қиладиган дамлар яқинлашмоқда. Эрта баҳордан мусобақа отига қамчи босган командалар мамлакат чемпионатининг марраси сари зўр бериб интилмоқдалар. Командалар кўпи билан яна 10-11 мартадан майдонга тушадилар. Зотан, қайси командалар фахрли ўринларни эгаллаб, олий лигага қўш йўлланмани қўлга киритади-ю, қайси коллективлар келаси йилдан учинчи эшелон футболчилари қатори тўп суришлари ҳамон ойдинлашгани йўқ.

Айниқса пешқадамликка даъвогар командалар учун фахрли икки ўрин торлик қилиб турибди. Чемпионат бошидан бери давом этиб келаётган бу муаммони бирор команда дадил илдамлаш билан ҳал қилолмаяпти. Бугунги кунда «Пахтакор», Минскнинг «Динамо», «Кузбасс», пойтахт спартакчилари, «Таврия», «Терек», «Нистру» командалари олий лигага чиқиш иштиёқида талабгорлик қилмоқдалар.

«Пахтакор» командаси футболчиларининг иккинчи давра ўйинларини кузатган мухлислар бир ўзгаришни илғаган бўлишлари мумкин. Бу ҳам бўлса, футболчиларнинг ўз майдонида дуруст ўйин кўрсатолмай, сафар учрашувларида муваффақият қозонишаётганидир. Умуман, ҳар қандай команда учун бу яхши фазилат. Шу жиҳатдан қараганда пахтакорчиларни табриклаш керак. Лекин, сафарда қўлга киритилган ютуқларни ўз майдонида бой беришликни қандай тушуниш керак? Ахир пахтакорчилар Тошкентда бир эмас, уч ўйинни бой беришди.

— Пешқадам команда учун ҳар бир очко нечоғли қимматли эканини яхши англайман, — деган эди Ростов-Дон армиячилари устози, РСФСРда хизмат кўрсатган тренер Н. Самарин. — Зеро, фақатгина очколар ҳақида ўйлаш билан чиройли ва мазмунли ўйин кўрсатиш қийин. Олий лигада ўйнашга арзигулик «Пахтакор» командасидек коллективга очко «талашиш» билан машғул бўлиш ўрнига ўйинларнинг сифатли ва ҳужумкор руҳда ўтишига эътибор беришгани маъқул деб биламан. Мухлисларни завқлантирадиган ўйин бўлса, очколар ҳам ўз йўли билан тўпланаверади. Назаримда, пахтакорчилар устози ажойиб ярим ҳимоячи М. Анни ҳужумга қўйиб, яхши қилмаяпти. Чунки, ҳар бир ўйинчидан ўз ўрнида фойдаланиш кўпрок самара беради деган фикрдаман.

Пахтакорчилар устози А. Кочетков пойтахт спартакчилари билан учрашувда ҳам ҳужумчи Т. Исоковни М. Ан билан алмаштириши дуруст бўлмади. Шу боисдан пахтакорчиларнинг ўйинлари унча қовушмади. Бугунги кунда энг кўп тўп киритган Т. Исоков ярим ҳимояда эркин ҳаракат қилолмаганидек, М. Ан ҳам ҳужумкорликни ўрнига қўёлмади. Умуман пахтакорчилар ўртасида мустаҳкам интизом бўлиши керак. Ҳар бир ўйинчининг имкониятларидан тўлиқ фойдалана билиш зарур. Команданинг Грозний шаҳридаги интизомсизлиги А. Кочетков билан команда бошлиғи Д. Шегайнинг огоҳлантириш олишига сабаб бўлгани ҳам пахтакорчилар ўртасида интизом бўшашганлигидан далолатдир. Команда тренерининг мавсум бошидан бери 12-13 футболчини майдонга тушираётгани ҳам мухлисларни ўйлантирмоқда. Чунки пахтакорчилар орасида В. Ширин, Д. Роман сингари умидли ёшлар, Ю. Басов ва К. Баканов каби маҳоратли футболчилар бор. Бундай ўйинчилар эса, запас курсисида ўтириб қоляптилар.

Мухлислар «Пахтакор» стадионидан яна бир карра ранжиб чиқишди. Пахтакорчилар ўз майдонларида учинчи мағлубиятга учраб, 1:3 ҳисобида пойтахт спарткачиларига ютқазишди. Спартакчилар эса, ўзларининг қарийб 40 йиллик тажрибалари ва маҳоратларини ишга солиб, доврўқли команда номига хос ўйин кўрсатишди. Пахтакорчилар иккинчи даврада тўрт учрашувни сафарда ўтказиб 8 очко жамғаришган бўлса, ўз майдонларида шунча ўйиндан 4 очкога эга бўлишди. Қизиғи шундаки, футболчиларимиз мавсум бошида ҳам шунча ўйиндан 12 та очко жамғаришган эди.

Тошкентлик футболчилар яна 11 учрашув ўтказадилар. Аввал «Уралмаш», кейин «Кузбасс» футболчилари меҳмони бўлиб, ўз майдонларида кетма-кет 4 марта куч синашадилар. «Пахтакор» стадионида мавсум охиригача жами 6 та ўйин кўрсатадилар. Бу учрашувлар «Пахтакор» тақдирида ҳал қилувчи роль ўйнаши турган гап. Ўйлаймизки, футболчиларимиз қолган учрашувларни кўтаринки руҳда ўтказиб, мухлисларни мамнун этадилар.

Ўйинлар жадвали қуйидаги манзара касб этди:

	Ў	Ю	Д	М	Т	О
«Пахтакор»	27	14	9	4	39-20	37
«Спартак» (М)	27	14	7	6	57-36	35
«Динамо» (М)	27	14	7	6	34-17	35
«Кузбасс»	26	16	2	8	41-27	34
«Таврия»	27	13	6	8	37-22	32
«Терек»	28	13	6	9	47-33	32
«Нистру»	26	9	13	4	30-25	31
«Помир»	27	13	4	10	39-28	30
«Шинник»	27	9	11	7	35-28	29
«Уралмаш»	26	10	7	9	38-41	27
«Динамо» (Л)	27	7	11	9	34-39	25
«Торпедо»	27	9	7	11	26-35	25
СКА	28	7	10	11	26-33	24
«Спартак (И-Ф)	26	6	11	9	25-32	23
«Металлург»	26	7	9	10	17-27	23
«Спартак» (О)	27	7	8	12	27-35	22
«Колхозчи»	27	8	5	14	26-47	21
«Кривбасс»	26	7	5	14	30-39	19
«Рубин»	26	5	8	13	28-48	18
«Звезда»	26	2	8	16	18-42	12

Навбатдаги тур ўйинлари қуйидагича ўтди: «Нистру» — «Таврия» — 1:0, «Спартак» (И-Ф) — СКА — 1:1, «Металлург» — «Спартак» (О) —1:0, «Кривбасс» — «Терек» — 1:2, «Торпедо» — «Динамо» (Мн) — 1:0, «Колхозчи» — «Динамо» (Л) — 1:0, «Помир» — «Шинник» — 2:1.

Ҳ. НОСИРОВ.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

„ЗАНГОРИ ЭКРАН"ДА

12 СЕНТЯБРЬ
ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — Эртак ҳузурида меҳмонда — «Муроднинг сеҳрли китоби». Телевизион бадиий фильм. 12.00 — Ҳайвонот оламида. 15.00 — Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 16.00 — Драматургия ва театр. Бернард Шоу — 1 кўрсатув. 16.45 — Телевизион бадиий фильм. 17.45 — Онамларнинг мактаби.

18.15 — Москва мактаб ўқувчилари ижросида совет шоирларининг шеърлари. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Расмларда қуёш акси бор. 19.30 — Жаҳон халқларининг ижоди. 20.00 — Донецк области меҳнаткашлари мусобақалашмоқдалар. 20.45 — С. Прокофьев. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун ёзилган 1 — концерт. 21.00 «Сердаромад жой» телеспектакли премьераси. 22.00 — «Вақт». 22.30 — «Сердаромад жой» телеспектаклининг давоми.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.30 — Ўсмирлар учун. «Старшеклассник». 19.00 — СССР Конституцияси лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида. 19.15 — «Фан» программаси. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Республикада хизмат кўрсатган артист А. Эргашев ва З. Ильяева концерти. 20.20 — Тошкентнинг кўргазма заллари бўйлаб. 21.00 — Ахборот. 21.20 — Юнус Ражабий номли Жиззах музикали драма театри артистларининг концерти. 22.00 — Москва. «Вақт». 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.45 — «Урқия». Бадиий фильм.

13 СЕНТЯБРЬ
СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ОРБИТА-3» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Янгиликлар. 9.10 — Эрталабки гимнастика. 9.30 — Телевизион бадиий фильм. 11.00 — Ҳайвонот оламида. 15.00 — Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 16.00 — Онамларнинг мактаби. 16.30 — Болалар учун телевизион бадиий фильм. 17.30 — С. Прокофьев. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун ёзилган 1-концерт. 17.45 — Донецк области меҳнаткашлари мусобақалашмоқдалар. 18.30 — «Вақт». 19.10 — Киножурнал. 19.20 — Конституция лойиҳаси ҳақида суҳбатлар. 19.50 — «Фаворит». Телевизион бадиий фильм премьераси. (1 ва 2-серия). 22.00 — «Вақт». 22.30 — Ҳужжатли фильмлар программаси. 23.00 — Классик куйлардан концерт.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.30 — Қизиқарли учрашувлар. 19.00 — СССРда хизмат кўрсатган тренер С. Жаксон хотираси соврини учун бокс бўйича Бутуниттифоқ шахсий турнири. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Кино ва давр. 21.00 — Ахборот. 21.20 — Социалистик мусобақа илғорлари учун концерт. 22.00 — Москва. «Вақт». 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.45 — «Оловли йўллар». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.20 — «Тадас Блинда». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 20.30 — Тошкент янгиликлари. 20.50 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 21.20 — Классик куй саҳифалари.

14 СЕНТЯБРЬ
ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ОРБИТА-3» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Янгиликлар. 9.10 — Эрталабки гимнастика. 9.30 — «Фаворит» телевизион бадиий фильм. 1-серия. 10.35 — Киносаёҳатчилар клуби. 11.35 — «Жок» давлат халқ рақс ансамблининг концерти. 15.00 — Телевизион ҳужжатли фильм. 15.50 — Жилолар. 16.20 — «Муму». Бадиий фильм. 17.30 — Фан оламида. 18.00 — Мактаб ўқувчилари ижросининг Бутуниттифоқ кўриги. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Қувноқ нотолар. 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — Халқаро конкурслар лауреати. Светлана Навасардян чалади. 20.35 — СССР халқ артисти М. М. Тарханов туғилган кунинг 100 йиллигига. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Спорт программаси.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Болалар учун телеспектакль 13.00 — СССР халқларининг куйлари. Концерт. 13.40 — «Суяги йўқ бола». Бадиий фильм. 18.30 Болалар учун «Бойчечак». 19.00 — СССР Конституцияси лойиҳаси тўғрисида суҳбатлар. 19.20 — Мажбуриятларнинг бажарилиши текширамиз. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Ўзбек классик қўшиклари ва рақслари. 20.40 Ахборот. 21.00 — Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган иттифоқдош республикалар телевизион фестивали. Эфирда — Эстония. 21.30 — Москва. «Вақт». 22.00 — Эфирда — Эстония (давоми).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — «Осетия афсоналари». Бадиий фильм. 20.25 — Тошкент янгиликлари. 20.45 — СССР Конституцияси лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида. 21.15 — Реклама ва эълонлар. 21.30 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари.

15 СЕНТЯБРЬ
ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ОРБИТА-3» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Янгиликлар. 9.10 — Эрталабки гимнастика. 9.30 — «Фаворит». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 10.35 — Телевизион ҳужжатли фильм. 11.10 — Бизнинг биография. 1969 йил. 15.00 — Телевизион ҳужжатли фильм. 15.50 — Тарих саҳифалари. 16.15 — Шахмат мактаби. 16.45— Рус сайёҳлари ва тадқиқотчилари. 17.15 — Концерт. 17.45 — «Қишлоқ ишлар ва муаммолар». 18.15 — Китоб типчик ва тараққиёт хизматида. 19.00 — Янгиликлар. 19.20 — Мультфильм. 19.30 — «Химия — 77». 20.00 — Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига. «Совет Ўзбекистони». Кўрсатувда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ўрток Ш. Р. Рашидов иштирок этади. 22.00 — «Вақт». 22.30 — УЕФА кубоги учун футбол мусобақалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Жамиятшунослик. 12.00 — Телевизион ҳужжатли фильм. 12.30 — Жамиятшунослик. 13.00 — Мактаб ўқувчилари учун. 13.30 — «Спорт, спорт, спорт». Ҳужжатли фильмлар программаси. 18.30 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 19.00 — Физкультура ва спорт. 19.30 — Ахборот. 20.00 — Москва. Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига. «Совет Ўзбекистони». Кўрсатувда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ўрток Ш. Р. Рашидов иштирок этади. 22.00 — Москва. «Вақт». 22.30 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 22.45 — «Сапников ери». Бадиий фильм.

16 СЕНТЯБРЬ
ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ОРБИТА-3» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Янгиликлар. 9.10 — Эрталабки гимнастика. 9.30 — «Биз билан бирга. Худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар». ГДРдан олиб кўрсатилади. 10.30 — Республика хазинаси. Телевизион бадиий фильм. 11.45 — Телевизион ҳужжатли фильм. 15.00 — Ҳужжатли фильмлар программаси. 15.55 — Биз табиат билан танишамиз. 16.15 — Олтин соат. Бадиий фильм 17.30 — Москва ва москваликлар. 18.00 — Дон казаклари давлат ашула ва рақс ансамблининг концерти. 18.30 — Алкоголизмнинг олдини олиш. 3-кўрсатув. 19.00 — Янгиликлар. 19.20 — Ф. Шопен. «Фа-минор балладаси». 19.30 — Болалар комиссарлари. Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 1-фильм. 20.30 — Анна Герман куйлайди. 21.00 — Бизнинг биография. 1970 йил. 22.30 — «Вақт». 22.40 — П. И. Чайковскийнинг «Олти симфонияси». 6-симфония. 23.30 — Баскетбол бўйича Европа чемпионати.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Рус адабиёти. 12.00 — Телевизион ҳужжатли фильм. 12.30 — Рус адабиёти. 13.00 — «Сапников ери». Бадиий фильм. 18.30 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 18.55 — Жанговар постда. 19.15 — «Прогресс» программаси. 19.45 — Ахборот. 20.00— Ҳужжатли фильм. 20.10 — Ўзбекистон ССР халқ артисти Берта Давидова ва республикада хизмат кўрсатган артист Муҳтабар Йўлдошева концерти. 21.00 — Ахборот. 21.20 — Ижодкор ёшлар клуби. 22.00 — Москва. «Вақт». 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.45— «Романтика» телевизион театри. Ў. Ҳошимов. «Нур борки, соя бор». 1-қисм.

17 СЕНТЯБРЬ
ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ОРБИТА-3» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Янгиликлар. 9.10 — Эрталабки гимнастика. 9.30 — Болалар учун эртак. 10.00 — «Ота-оналар, сизлар учун». 2-кўрсатув. 10.30 — Тонгги почта. 11.00 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 11.30 — Рассомлар ҳақида қиссалар. 12.10 — Баскетбол бўйича Европа чемпионати. Бельгиядан олиб кўрсатилади. 13.00 — Табиат ва инсон. 13.30 Поэзия. 13.45 — Спортлото тиражи. 13.55 — «Здоровье» программасининг почтаси. 14.40 — К. Вебер. «Оберон» операсига ёзилган увертюра. 14.50 — «70-йиллар Америкаси». 8-фильм. 15.45 — Мультфильм. 16.40 — «Правда» газетасининг снёсий шарҳловчиси Ю. А. Жуковнинг халқаро мавзулардаги суҳбати. 17.25 — Георгий Свиридов. «Романслар ва қўшиқлар». Музикали телевизион фильм премьераси. 1-қисм. 17.50 — СССР Конституцияси лойиҳасини муҳокама қиламиз. 18.00 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 19.00 Янгиликлар. 19.20 — Мультфильм. 19.30 — Қамалдаги шаҳар. 20.05 — Литва давлат «Триминтас» духовой оркестри чалади. 20.35 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 20.50 — Шаҳарлар ва йиллар. Бадиий фильм 1-серия. 22.00 — «Вақт». 22.40 — Хоккей бўйича халқаро турнир.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20 Бухоро область, Гиждувон район «Гулистон» колхози ҳаваскор мақомчилар ансамблининг концерти (такрорий). 11.20 — Шеърият мухлисларига. 11.30 — Қуёшли ўлка маршрутлари. 12.00 — Андрейка. Бадиий фильм. 13.45 — Кинокўзгудаги ҳаёт. 14.25 — Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига. Литва плакати. 14.55 — Ҳужжатли фильм. 18.00 — Шоирлар болаларга. 18.30 — Пойтахтимиз меҳмонлари. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Санъат усталари. СССР халқ артисти Наби Раҳимов. 21.00 — Ахборот. 21.20 — «Куйланг, ёш хонандалар». 21.50 — Катталар учун мультфильм. 22.00 — Москва. «Вақт». 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.45 — Романтика телевизион театри. Ў. Ҳошимов. «Нур борки, соя бор». 2-қисм.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.25 — Душанба кўрсатувлари.

18 СЕНТЯБРЬ
ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ОРБИТА-3» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Янгиликлар. 9.10 — Зарядкага сафланинг. 9.30 — Будильник. 10.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.00 — «Ҳар доим бўлсин қуёш!» Артекда бўлиб ўтган халқаро болалар фестивали. 12.15 — Бугун — Ўрмон ходимлари куни. 12.40—Оммавий классик куйлардан концерт. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — «Хонадонингизда». Ўрмон хўжалиги ходимлари учун музикали программа. 15.20 — Катта йўл босқичлари. Бадиий фильм. 2-серия. 16.35 — Музикали киоск. 17.05 — Халқаро панорама. 17.35 — Георгий Свиридов. Романслар ва қўшиқлар. Музикали телефильм премьераси, 2-қисм. 18.00 — Телевизион ҳужжатли фильм. 18.40 — Мультфильм. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Киносаёҳатчилар клуби. 20.15 — «1977 йил қўшиқлари». 20.45 — СССР Конституцияси лойиҳасини муҳокама қиламиз. 21.00 — Шаҳарлар ва йиллар. Бадиий фильм. 2-серия. 22.00 — «Вақт». 22.40 — Ҳиндистон маданияти ва санъати фестивалининг очилишига бағишланган концерт.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20 — «Куйланг, ёш хонандалар». 10.50 — Телевизион ҳужжатли фильм. 11.05 — Мактаб ўқувчилари учун «Салют, Октябрь!». 12.05 — «Митти қоқоқ». Бадиий фильм. 13.50 — «Здоровье» илмий-оммабоп программаси. 14.20 — Киноэкран янгиликлари. 18.00 — Мультфильм. 18.15 — Малишок. 18.45 — Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига. «Ленин, Октябрь ва Ўзбекистон». В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалидан репортаж. 19.15 — Ота-оналар университети. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Ўрмон хўжалиги ходимлари учун кўрсатув ва концерт. 21.00 — Ахборот. 21.20— Концерт. 22.00 — Москва. Вақт. 22.30— «Романтика» телевизион театри. Ў. Ҳошимов. «Нур борки, соя бор». 3-қисм.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

Реклама ва эълонлар

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 10/IX да **Севги тумори.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/IX да **Оқшомдан тушгача.**

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — **Хавфли қувиш** (кундуз ва кечқурун).

Уз билганича яшамоқ — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Байрамда содир бўлган ҳодиса — «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Номус масаласи — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг С. В. СТАРОДУБЦЕВ НОМИДАГИ ФИЗИКА-ТЕХНИКА ИНСТИТУТИ вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта ва кичик илмий ходимлар: қаттиқ жисм физикаси, ярим ўтказгичлар физикаси, энергия турларининг шаклланиши.

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: 700084, Тошкент шаҳри, Тимирязев кўчаси, 2«б»-уй.

●

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ ВА ИНФОРМАЦИЯ БЮРОСИ ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ — ПАССАЖИР СТАНЦИЯСИНИНГ ИККИНЧИ ВАГОН ДЕПОСИГА

ҳавоси мўътадиллаштириладиган вагонлар ва вагон-ресторанларнинг ремонти бўйича слесарь-электриклар, редукторли-кардан узатмаларининг ремонти бўйича слесар-электриклар, ускуналар ремонти бўйича электромонтерлар, вагонларнинг проводниклари, механик-дизелчилар, стрелкачилар, поездларни тузувчилар ва тузувчиларнинг ёрдамчилари, поездларнинг электромонтерлари, кейинчалик туристик вагонларга хизмат кўрсатишга ўқитиш билан слесар-электриклар

КЕРАК

Темир йўл ишчилари учун белгиланган имтиёзлар барча касб эгаларига ҳам тегишлидир.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг «ОТДЕЛСТРОЙ» ТРЕСТИГА **қурилиш бошқармаларида ишлаш учун сувоқчилар ва буёқчилар**

КЕРАК

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар. Тошкент шаҳрида прописраси бўлган оилалар шартнома бўйича 2 йил давомида квартира оладилар.

В. П. ЧКАЛОВ НОМЛИ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА:

фрезерчилар, токарлар, слесарлар, клепальщиклар, турли касбдаги қурувчилар

КЕРАК

Ёлғиз кишиларга ётоқхонадан жой берилади.

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИГА:

йигирувчилар, хом ип ўровчилар, съемшчиклар, тасмаловчилар, эшувчи-таровчилар, тўқувчилар, зарядловчилар, налаваловчилар, пиштувчилар, йигирув ва тўқув ишлаб чиқариши мастерларининг ёрдамчилари, ўровчилар, слесарлар, электромонтёрлар

КЕРАК

Ушбу адресга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ва район пунктлари.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзининг республика комитети Хоразм область Хива районидаги Фрунзе номли колхоз правлениесининг раиси

Рўзмат МАДАМИНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор этадилар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети аппарати партия бюроси, маҳаллий комитети ва ишлар бошқармаси Ўзбекистон КП Марказий Комитети аппаратининг масъул ходими У. О. Зокировга отаси

Обид ЗОКИРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ОРБИТА-3» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Янгиликлар. 9.10 — Эрталабки гимнастика. 9.30 — — Моҳир қўллар 10.00 — Ота-оналар сизлар учун. 10.30 — Тонгги почта. 11.00 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 11.30 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 12.05 — Акробатика бўйича жаҳон кубоги учун. 12.35 — Ҳужжатли фильм. 12.55 — «Здоровье». 13.40 — Музикали абонемент. 14.05 — 70-йиллар Америкаси. 6-фильм. 15.20 — Муроднинг сеҳрли китоби (бадиий фильм). 16.55 — «Ҳамдўстлик». 17.25 — Ҳайвонот оламида. 18.25 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Янгиликлар. 19.25 — Революция чавандози (телеочерк). 19.55 — Сенинг илк соат